

نقشه حذف ایران از مسیر ترانزیت گاز به اروپا / دالان تورانی ناتو پائین رژیم صهیونیستی را به خزر باز می‌کند

رئیس دفتر مرکز مطالعات بین‌المللی انرژی وین گفت: اتحادیه اروپا قصد دارد ذیل طرح دالان تورانی ناتو، مستقیم و بدون ضرورت عبور از خاک ارمنستان یا ایران، گاز آذربایجان را در مرزهای اروپایی دریافت کند.

فریدون برکشلی، رئیس دفتر مرکز مطالعات بین‌المللی انرژی وین در گفت‌وگویی با اشاره به تحولات [قفقاز](#) جنوبی و پیشروی ارتش آذربایجان در خاک ارمنستان (نزدیک به مرز ایران و ارمنستان) و تاثیر آن بر معادلات انرژی منطقه اظهار داشت: به تازگی رئیس‌جمهور ارمنستان در سخنرانی خود در مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک، خواستار آغاز فوری و جدی مذاکرات صلح با [جمهوری آذربایجان](#) شد و در ادامه خطاب به کشورهای [اتحادیه اروپا](#) اظهار کرد که حمایت از آذربایجان به معنای تامین گاز فراوان و بی‌وقفه نخواهد بود.

*** سناریوی حذف ایران و ارمنستان از مسیر ترانزیت گاز به اروپا**

وی افزود: همین سخنرانی اشاره به طرح احداث خط لوله گاز از بخش

جنوبی ارمنستان (تصویر 1 خط آبرنگ) و اتصال آن به خط لوله تانپ دارد که اتحادیه اروپا، قصد دارد تا مستقیم و بدون ضرورت عبور از خاک ارمنستان یا ایران، گاز آذربایجان را در مرزهای اروپایی دریافت کند. در واقع شرایط موجود حکایت از همین واقعیت دارد.

تصویر 1- کریدور گاز جنوبی که گاز ترکمنستان و آذربایجان را از مسیر [ترکیه](#) به اروپا صادر می‌کند.

برکشلی گفت: ارمنستان امیدوار بود که از طرف مسکو حمایت شود، اما درگیری [روسیه](#) در اوکراین، امکان حمایت جدی روسیه را تقریباً غیرممکن می‌سازد. اروپا و کشورهای ذینفع از برقراری این مسیر، موقعیتی را مناسب‌تر از این مقطع نمی‌توانستند پیدا کنند.

رئیس دفتر مرکز مطالعات بین‌المللی انرژی وین افزود: ذخایر اثبات شده گاز طبیعی آذربایجان بالغ بر ۱۰۳ [تریلیون](#) متر مکعب است، مصرف داخلی این کشور هم پایین است بنابراین احداث خط لوله دوم که از دالان جعلی زنگزور گذر خواهد کرد، توجیه اقتصادی دارد، گفته می‌شود که تکمیل کریدور زنگزور تا سال ۲۰۲۷ عملیاتی خواهد شد.

*** طرح جعلی زنگزور دست برتر را در اختیار آذربایجان قرار می‌دهد**

وی توضیح داد: چنانچه مرز جمهوری اسلامی ایران و ارمنستان از نقشه جغرافیای منطقه حذف شود، بدین معناست که عبور و مرور کالا و یا انتقال گاز به مقاصد مختلف فقط با مجوز جمهوری آذربایجان قابل انجام است.

برکشلی گفت: البته انتقال گاز ایران به آذربایجان مشکل نخواهد داشت و این کشور می‌تواند از انتقال گاز برای افزایش عرضه به ترکیه و اروپا به نفع خود استفاده کند اما حتی چنانچه ایران بتواند با سرمایه‌گذاری، ظرفیت تولید و عرضه گاز خود را در در غرب کشور افزایش دهد، باز هم سیاست‌های انرژی آذربایجان تفوق نسبی خواهد داشت.

رئیس دفتر مرکز مطالعات بین‌المللی انرژی وین ادامه داد: تفلیس، پایتخت گرجستان، از مجادلات ارمنستان و آذربایجان ناخشنود است. آسیای میانه و قفقاز دوران سختی را می‌گذرانند. بیشتر جمهوری‌های سابق شوروی درگیری‌های مرزی دارند و حالا جنگ اوکراین هم مزید بر علت شده است.

وی گفت: اتحادیه اروپا همواره ارمنستان را متهم می‌کند. بروکسل می‌گوید که ارمنستان مانع انتقال گاز آذربایجان به اروپاست. به هر حال چنانچه درگیری‌ها تداوم پیدا کند، انتقال گاز در مسیر خط لوله تانپ (TANAP) و در ادامه خطوط لوله تاپ (TAP) مختل خواهد شد. ایران هم سودی نخواهد برد، زیرا در هر صورت از دسترسی به [دریای سیاه](#) محروم خواهد شد.

*** ترکیه برنده تحولات ژئواستراتژیک منطقه در حوزه تجارت گاز می‌شود**

برکشلی گفت: ترکیه حداقل دو دهه به دنبال یافتن نقش و جایگاهی در ترانزیت گاز به اروپاست. در واقع ترکیه در دهه ۱۳۹۰ که ایران هنوز برنامه افزایش ظرفیت و عرضه و صادرات داشت، مانع اصلی انتقال گاز ایران به اروپا بود. ترکیه انتظار داشت تا گاز ایران را راسا در اروپا عرضه کند و به عواید حاصل از دریافت حق ترانزیت رضایت نداشت.

رئیس دفتر مرکز مطالعات بین‌المللی انرژی وین گفت: حالا هم از زاویه دیپلماسی گازی، ترکیه برنده مهم تحولات ژئواستراتژیک اخیر است. این کشور می‌تواند گاز دریافتی را از طریق خط لوله به مدیترانه و اروپا صادر کند و یا در بنادر این کشور از طریق (LNG) به کشورهای مختلف عرضه کند.

*** دالان تورانی ناتو، پای [رژیم صهیونیستی](#) و ناتو را به منابع هیدروکربوری دریای خزر باز می‌کند**

وی درباره تسهیل دسترسی ناتو و اسرائیل به منابع دریای خزر در

صورت اجرای موفقیت‌آمیز دالان تورانی ناتو گفت؛ البته تقسیم دریای خزر هنوز محل مناقشه است. اتفاقاً بخش اعظم گاز خزر در سمت ایران است. البته عمق ساحل زیاد است. برداشت از ذخایر به تکنولوژی و سرمایه‌گذاری بالایی نیاز دارد که متأسفانه ایران از آن بی‌بهره است. اما حضور اسرائیل، ترکیه و سایر کشورها در دریای خزر برای نفت هم هست.

برکشلی گفت: درحقیقت در خزر، هر کشوری که اولین چاه را حفر کرد، صاحب ذخایر آن است. مرزهای کف آب چندان تعیین‌کننده نیستند. جمهوری‌های حاشیه دریای خزر در طی بیست و چند سال گذشته با عقد قراردادهای جذاب برای کمپانی‌های به نام اروپایی و آمریکایی، میزان برداشت خود را مرتباً افزایش داده‌اند.

رئیس دفتر مرکز مطالعات بین‌المللی انرژی وین گفت: دلمشغولی ایران در جنوب در سال‌های گذشته، ایران را از طراحی و اجرای یک دیپلماسی فعال و موثر بازداشت‌ه است. به خاطر دارم در یکی از همایش‌های شرکت نفت در اواسط ۱۹۹۰، مدیر یکی از شرکت‌های اروپایی در پاسخ به سوالی در مورد رژیم حقوقی دریای خزر، اظهار داشت که «گیرم تمام دریای خزر متعلق به ایران باشد، اما از منابع نفت و گاز آن بهره‌برداری نمی‌شود».